

[Rimstad.]

ser, at der ikke på uhensigtsmæssig måde sættes bom for vigtige eksportstigninger.

Jeg vil også gerne nævne et andet forhold i forbindelse med vor eksportkreditgivning, et forhold, som nogle af de foregående ærede ordførere allerede har været inde på. Det ligger antageligt en del tungere med hensyn til en løsning end det spørgsmål, jeg lige har nævnt, men er måske endnu vigtigere for valutaspørgsmålet og for opretholdelsen af beskæftigelsen inden for et af vore allervigtigste industrierhverv, skibsbygningen. Vi ved jo alle, at skibsværfterne dag for dag kommer ud for større og større vanskeligheder. Den hårde konkurrence kan ikke længere på vore værfter imødegås ved rationalisering og bedre tilrettelæggelse, for her er der ikke mere at hente i dag, efter at man har vendt og drejet samtlige muligheder. Sammenholder vi dette med den kendsgerning, at vore lønninger i forhold til andre landes ligger højt og derfor gør os mindre konkurrencedygtige, bliver der egentlig kun tilbage at undersøge, om vi på kreditgivningsområdet kan tilrettelægge noget, der kan gøre os ikke bedre stillet, men dog noget i retning af ligestillet med vore udenlandske konkurrenter. Det har naturligvis derfor glædet mig at høre de bemærkninger, det ærede medlem hr. Henning Rasmussen havde at gøre til netop dette spørgsmål, og lad mig sige det så indtrængende, som jeg kan: lykkes det ikke at nå frem til en sådan tilrettelægning, vil følgerne for værftsindustrien blive meget hårde. Det gælder både beskæftigelsen og den valutaindtjening, som begge steder er i solid fare for i tiden, der kommer, at gå imod nul.

Ser vi på de eksisterende hjemlige muligheder for at yde en kredit, der i effektivitet er på højde med den, der findes overordentlig mange steder i udlandet, må vi på grund af det meget høje danske renteniveau, som også det ærede medlem hr. Weikop talte om, erkende, at disse muligheder ikke er gode. Med eksportkreditter til $8\frac{1}{2}$ - $9\frac{1}{2}$ pct.s rente kan værfterne ikke sælge i konkurrence med lande, der tilbyder dem til en rente af 4-5 pct. Man må i denne forbindelse erindre, at disse kreditter ofte løber over et meget langt tidsrum her i Danmark, maksimalt op mod 7 år.

Det ville hjælpe ganske overordentligt på vore skibsværfters konkurrenceevne, om man fra statens side kunne tilrettelægge en særlig værftseksportkredit med renter på mere konkurrencedygtigt niveau. Jeg ved godt, at man herhjemme indtil nu har rystet på hovedet ad denne tanke, men også her lærer nød vel nøgen kvinde at spinde. Helt sikkert er det i hvert fald, at sådanne ordninger eksisterer i udlandet, hvor de i dag på flere områder bruges til at konkurrere den danske levestof ned fra det høje stadi, den i dag befinder sig på.

Jeg vil gerne bede den højtærede handelsminister se lidt på nogle af de tanker, jeg her har gjort mig om problemer på vigtige områder inden for vort erhvervsliv. Ministerens forslag kan vi, som jeg allerede har nævnt det, støtte.

Handelsministeren (Bawnsgaard): Jeg takker samtlige ordførere for den velvilje, de har givet udtryk for over for det foreliggende lovforslag. Jeg er enig med de ærede ordførere, som har givet udtryk for, at vi særlig må bestræbe os for at fremme eksporten. Det er selvsagt ikke blevet mindre aktuelt at gøre det, som det ærede medlem hr. Henning Rasmussen sagde, efter den seneste udvikling i Europapolitikken. Det er vel ikke muligt for nogen i dag at sige, hvilken indflydelse det, der er sket, vil få, heller ikke på den del af eksportområdet, som bliver betjent igennem eksportkreditterne; men der er vel en vis udsigt til, at vi må koncentrere en større del af vor eksport på de mere kreditkrævende områder, og i så tilfælde kan der blive tale om både betydelig større beløb, end vi hidtil har set anvendt, og der kan også komme en situation, hvor, som det ærede medlem hr. Weikop gjorde opmærksom på, risikoen kan skønnes at blive større. Nu er det jo meget ofte sådan, at det er de nye områder af verdenshandelen med en vis politisk risiko, man kan nære betænkeligheder over for, og det er en ting, vi altid må søge at vurdere rigtigt. Jeg ved, at man i eksportkreditrådet meget nøje vurderer arten af den risiko, der kan være tale om. Det er ikke muligt for mig at sige, om der generelt kan forventes en større risiko i fremtiden, men der er som sagt en mulighed for, at situationen både i henseende til tid og